
From the Chief Editor = Od Redaktora Naczelnego

Mazowsze Studia Regionalne 17, 7-10

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

FROM THE CHIEF EDITOR

The latest volume of the *MAZOVIA Regional Studies* journal contains articles focused on development programming and planning as well as development management at different levels, from local through regional to global. The themes of the articles are within the broad field of public policies. This volume has been prepared in English in order to reach a broader audience, which we want to provide with information on regional development related issues seen from the Polish perspective. We want to present current problems and dilemmas of development and inform readers about interesting research activities and publications.

Presentation of this volume during the *2015 Open Days* in Brussels is intended to be an invitation directed to researchers, experts, representatives of local and regional authorities, planners and other stakeholders from all over Europe to publish the results of their research, to share their achievements or to present plans and concepts concerning general or specific problems related to regional development.

MAZOVIA Regional Studies is published by the Mazovian Office for Regional Planning (MORP). MORP conducts studies on the development of the region of Mazovia, prepares key planning documents including the region's development strategy and spatial development plan, cooperates with research institutions, is involved in international research programs, and cooperates with other planning offices in Europe, among others, from regions of Amsterdam, Helsinki, Madrid, Oslo, Paris, Stuttgart, Stockholm and Sofia. MORP is also a member of the METREX. We publish *MAZOVIA Regional Studies* with the intention of making the journal a platform for discussion and exchange of experience both for practitioners and those who deal with the theory of spatial and economic planning.

Each volume of *MAZOVIA Regional Studies* is divided into 3 parts: *Analysis and studies*, *Self-government* and *Miscellaneous*. Topics and the format of articles and other materials to be published in different parts are described on the website mazowszestudiaregionalne.pl.

The opening article of this volume by Zbigniew Strzelecki is a discussion of regional policy in Poland in the years 2004-2013. In addition to theoretical considerations it contains a description of the circumstances of this policy, its evaluation and perspectives for the future. The European dimension of regional development appears in an article by Roman Szul, which addresses the phenomenon of regionalism as a form of integration in the context of the European Union development. Subsequent articles in this part concern the phenomenon of urban sprawl in the metropolitan area of Warsaw (Tomasz Sławiński, Maciej Sulmicki), the issue of leadership in building a civil society and participatory democracy and the role of women in these processes (Paulina Legutko-Kobus, Ewa Jastrzębska), as well as the impact of the information civilization on the labor market in Poland (Andrzej Karpinski). The second part of the volume – *Self-government* – includes articles devoted to the Mazovia region devel-

opment strategy. The first article presents the region's development policy in the context of other strategic documents, setting out the conditions and assumptions of development policy (Adam Struzik). In the article by Elżbieta Kozubek the reader will find a concise description of the regional development strategy: the conceptual vision of the development, structure, goals and ways to achieve them. Evaluation of the development strategy is presented in the next two articles. Krzysztof Opolski and Sylwia Marciszewska present critical reflections on the content of the strategy and possible development scenarios that determine the achievement of the goals formulated in the strategy. Andrzej Karpinski points out in his article opportunities, the use of which is crucial for the development of the region. This part of the volume also contains an article with a brief description of experience related to the research project "Development Trends of Mazovia Region" (DTMR), its results and how they were used in programming and planning the development of the region. The third part of the volume begins with two articles on very important and current topics. The first one is the division of the region into NUTS units; the second topic is a financial compensation mechanism, the use of which has led the Mazovia region to the brink of bankruptcy, limiting its potential for growth (two articles by Krzysztof Kacperski). Michał Hackiewicz in the subsequent article describes the changes in the aviation market, focusing on the analysis of changes in development policy of airports, which, in order to increase their competitiveness, are increasing the range of functions offered. Book reviews are presented at the end of volume two. The first review written by Elżbieta Mączyńska concerns a book on the sensitivity of Polish regions to the challenges of the modern global economy. This exceptionally interesting book presents the impact of external development conditions on the formulation of regional development policy in Poland. In the second book review Mirosław Grochowski presents a book, which contains the results of studies on the assumptions and the process leading to identification of smart specialization in Polish regions.

In encouraging you to read this volume I also cordially invite you to cooperate with the Mazovian Office for Regional Planning in the creation of this journal, to make it a lively platform for the exchange of information, ideas and concepts for practitioners and planning theoreticians.

Editor in Chief
Professor Zbigniew Strzelecki

OD REDAKTORA NACZELNEGO

Szanowni Państwo, trzymacie w ręku 17 numer naszego czasopisma, który zawiera artykuły dotyczące tematyki programowania i planowania oraz zarządzania rozwojem w różnych skalach: od lokalnej przez regionalną do globalnej. Wpisują się one w szeroką dziedzinę nauk o politykach publicznych. Numer ten przygotowaliśmy specjalnie w języku angielskim z myślą o szerokich kręgach czytelników, którym chcemy przybliżyć tematykę rozwoju regionalnego widzianą z polskiej perspektywy. Chcemy zaprezentować aktualne problemy i dylematy rozwojowe oraz poinformować o interesujących badaniach i publikacjach.

Prezentując ten numer w czasie tegorocznych *Dni Otwartych* w Brukseli zapraszamy do współpracy badaczy, ekspertów, przedstawicieli władz samorządowych, planistów i innych zainteresowanych publikacją wyników swoich badań oraz chcących podzielić się swoimi osiągnięciami czy zaprezentować plany i zamierzenia.

Wydawcą *MAZOWSZE Studia Regionalne* jest Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego w Warszawie (MBPR). Biuro prowadzi prace studialne nad rozwojem regionu Mazowsza, przygotowuje kluczowe dokumenty planistyczne takie jak: strategia rozwoju województwa czy plan zagospodarowania przestrzennego. MBPR współpracuje z instytucjami naukowo-badawczymi oraz jest zaangażowane w międzynarodowe programy badawcze. Współpracuje też z innymi biurami planowania w Europie m.in. z regionów: Amsterdamu, Helsinek, Madrytu, Oslo, Paryża, Stuttgartu, Sztokholmu i Sofii. MBPR jest również członkiem METREX-u. Jako wydawca *MAZOWSZE Studia Regionalne* chcemy, aby było ono platformą dyskusji i wymiany doświadczeń zarówno dla praktyków jak i teoretyków planowania przestrzennego i gospodarczego. Każdy numer naszego czasopisma jest na 3 części: *Analizy i Studia*, *Samorząd* i *Varia*. Tematyka i formuła artykułów oraz materiałów zamieszczanych w poszczególnych częściach opisana jest na stronie internetowej pisma: mazowszestudiaregionalne.pl.

Otwierający ten numer artykuł Zbigniewa Strzeleckiego jest omówieniem polityki regionalnej prowadzonej w Polsce w latach 2004-2013. Obok rozważań teoretycznych zawiera on opis uwarunkowań tej polityki, jej ocenę oraz perspektywy kształtowania w przyszłości. Wymiar europejski rozwoju regionalnego pojawia się w artykule Romana Szula, w którym przedstawione zostało zjawisko regionalizmu jako formy integracji w kontekście rozwoju Unii Europejskiej. Kolejne artykuły w części *Analizy i studia* dotyczą zjawiska urban sprawl w obszarze metropolitalnym Warszawy (Tomasz Sławiński, Maciej Sulmicki), kwestii przywództwa w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego i demokracji partycypacyjnej oraz roli kobiet w tych procesach (Paulina Legutko-Kobus, Ewa Jastrzębska), a także wpływu cywilizacji informacyjnej na rynek pracy w Polsce (Andrzej Karpiński). W części drugiej nume-

ru – *Samorząd* – zamieszczone zostały artykuły poświęcone strategii rozwoju województwa mazowieckiego. Pierwszy artykuł przedstawia politykę rozwoju województwa w świetle dokumentów strategicznych, prezentujących uwarunkowania i założenia polityki rozwoju (Adam Struzik). W artykule E. Kozubek czytelnik znajdzie syntetyczny opis strategii rozwoju województwa ze wskazaniem podstaw koncepcyjnych, wizji rozwoju, struktury celów i sposobów ich realizacji. Ocena przyjętej przez Zarząd Województwa Mazowieckiego strategii rozwoju regionu przedstawiona jest w kolejnych dwóch artykułach. Krzysztof Opolski i Sylwia Marciszewska przedstawiają krytyczne refleksje na temat zapisów strategii i możliwych scenariuszy rozwoju, które warunkują osiągnięcie zapisanych w strategii celów. Z kolei Andrzej Karpiński wskazuje w swoim tekście szanse, których wykorzystanie jest kluczowe dla rozwoju regionu. Tę część tomu zamyka artykuł opisujący w skrócie doświadczenia z realizacji projektu badawczego „Trendy Rozwojowe Mazowsza”, jego wyniki i sposób ich wykorzystania w programowaniu i planowaniu rozwoju regionu. Część trzecią numeru otwierają dwa artykuły poruszające bardzo ważne i aktualne tematy. Pierwszym jest podział województwa mazowieckiego na jednostki NUTS; drugim zaś finansowy mechanizm wyrównawczy, którego stosowanie doprowadziło region Mazowsza na skraj bankructwa, ograniczając jego potencjał rozwojowy (autorem obu artykułów jest Krzysztof Kacperski). Michał Hackiewicz w kolejnym artykule opisuje zmiany na rynku lotniczym, koncentrując się na analizie zmian w polityce rozwoju portów lotniczych, które, by zwiększyć swą konkurencyjność, zwiększają zakres oferowanych funkcji. Numer zamykają recenzje dwóch książek. Pierwsza recenzja autorstwa Elżbiety Mączyńskiej dotyczy książki na temat na temat wrażliwości polskich regionów na wyzwania współczesnej gospodarki. W tej niezwykle ciekawej książce przedstawiono wpływ zewnętrznych uwarunkowań rozwojowych na formułowanie polityki rozwoju regionalnego w Polsce. W drugiej recenzji autorstwa Mirosława Grochowskiego omówiono książkę zawierającą wyniki studiów na założeniach, procesem i efektami określania inteligentnych specjalizacji w polskich regionach.

Zachęcając do lektury tego numeru zapraszam jednocześnie do współpracy przy tworzeniu czasopisma, tak by stało się ono żywą platformą wymiany informacji, idei i koncepcji dla praktyków i teoretyków planowania.

Redaktor naczelny
prof. dr hab. Zbigniew Strzelecki